

רשומות

ספר החוקים

16 בנובמבר 2008

2189

י"ח בחשוון התשס"ט

עמוד

70 חוק ניירות ערך (תיקון מס' 37), התשס"ט-2008
	תיקון עקיף:
	חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 – מס' 11
75 חוק זכויות הסטודנט (תיקון), התשס"ט-2008
76 חוק חסינות מדינות זרות, התשס"ט-2008

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 37), התשס"ט–2008*

1. תיקון סעיף 1 בחוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "חוק הייעוץ" יבוא:
- "חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס–2000²;
- "חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996³;
- "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז–1977⁴;
- "חוקר" – מי שמונה לפי סעיף 2א56(א);
- "חוקר בכיר" – מי שמונה לפי סעיף 2א56(ב);
- "חפץ" – כהגדרתו בפקודת מעצר וחיפוש;
- "משרדי הרשות" – מקום שיושב ראש הרשות הכריז עליו, בהודעה שפורסמה ברשומות, כמשרדי הרשות;
- "עבירת ניירות ערך" – עבירה כמפורט להלן:
- (1) עבירה לפי חוק זה;
- (2) עבירה לפי חוק להשקעות משותפות;
- (3) עבירה לפי סעיפים 284, 290, 291, 415, 423, 424, 425 ו-424 לחוק העונשין, שנעברה בקשר לעבירה לפי פסקאות (1), (2) או (6) או בקשר לעבירה על חוק הייעוץ;
- (4) עבירה לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק איסור הלבנת הון, שנעברה בקשר לעבירה לפי פסקאות (1) עד (3) או (6) או בקשר לעבירה על חוק הייעוץ;
- (5) עבירה לפי סעיפים 240, 242, 244, 245 ו-246 לחוק העונשין, שנעברה בקשר לחקירה או להליך שיפוטי בשל עבירה לפי פסקאות (1) עד (4) או (6) או בקשר לעבירה על חוק הייעוץ;
- (6) עבירה לפי כל חיקוק אחר ששר המשפטים והשר לביטחון הפנים קבעו בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;
- "פקודת הפרוצדורה הפלילית" – פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁵;
- "פקודת מעצר וחיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט–1969⁶.
2. בסעיף 53 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א)(4), במקום "שבדו"ח או בהודעה או במסמך רישום לפי חוק זה" יבוא "שבדוח, בהודעה, במסמך רישום או במפרט הצעת רכש, לפי חוק זה";
- (2) בסעיף קטן (ב)(10), במקום "א56(א) או א56(א)" יבוא "א56(א), א56(א) או א56(ב)(2)".

* התקבל בכנסת ביום ז' בחשוון התשס"ט (5 בנובמבר 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 169, מיום י"ב באדר ב' התשס"ה (23 במרס 2005), עמ' 582.

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשס"ח, עמ' 530.

² ס"ח התש"ס, עמ' 293.

³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁵ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

3. בסעיף 4יא54(א) לחוק העיקרי, במקום "56א עד 56ג" יבוא "56א, 56ב ו-56 עד 156" תיקון סעיף 4יא54 ובמקום "סעיף 56" יבוא "סעיפים 56, 56ב או 156".

הוספת סעיפים
1א56 ו-2א56

4. אחרי סעיף 56 לחוק העיקרי יבוא:

"בקה על פעולות 1א56. (א) כדי להבטיח את ביצועו של חוק זה או של חוק להשקעות בבורסה

משותפות, רשאי יושב ראש הרשות או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך בכתב, לדרוש מחבר בורסה, או ממנהל תיקי השקעות כהגדרתו בחוק הייעוץ, כל ידיעה או מסמך הנוגעים לעסקה בניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה שבוצעה על ידו או באמצעותו, לרבות פרטי הזיהוי של מי שבעבורו בוצעה העסקה או של מי שנתן לחבר הבורסה או למנהל תיקי ההשקעות כאמור את ההוראה לביצוע העסקה.

(ב) הוראות סעיף 56א(ב) יחולו לגבי מסמך שנמסר לפי סעיף זה.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות בורסה על פי תקנונה.

מינוי חוקר וחקר בכיר 2א56. (א) יושב ראש הרשות רשאי למנות עובד הרשות, שהתקיימו לגביו כל אלה, להיות חוקר:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפניית הרשות אליה, כי אינה מתנגדת למינויו מטעמים של שלום הציבור וביטחוננו, לרבות מפאת עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה שר האוצר לפי הצעת הרשות או לאחר התייעצות עמה, ובהסכמת השר לביטחון הפנים, בהתאם לאמות מידה שעליהן יסכימו בין שר האוצר והשר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה שר האוצר.

(ב) יושב ראש הרשות רשאי למנות חוקר ששימש בתפקידו במשך שלוש שנים, או עובד הרשות שהוא בעל ניסיון דומה ושהתקיימו לגביו הוראות סעיף קטן (א)(1), להיות חוקר בכיר; הסמכויות הנתונות לחוקר לפי חוק זה יהיו נתונות, בשינויים המחויבים, גם לחוקר בכיר.

החלפת סעיף 56ב
והוספת סעיף 56ב1

5. במקום סעיף 56 לחוק העיקרי יבוא:

"סמכויות חיפוש ותפיסה 56ב. (א) בסעיף זה, "חפץ הקשור לעבירה" – חפץ שהתקיים בו אחד מאלה:

(1) נעברה בו העבירה, שימש לביצוע העבירה, איפשר את ביצוע העבירה או יועד לביצועה;

(2) הושג, במישרין או בעקיפין, כשכר בעד ביצוע העבירה, יועד להיות שכר בעד ביצוע העבירה או הושג כתוצאה מביצועה;

(3) עשוי לשמש ראייה בהליך בשל העבירה.

- (ב) התעורר חשד לביצוע עבירת ניירות ערך, רשאי חוקר –
- (1) לבקש משופט של בית משפט שלום לתת צו המתיר להיכנס לכל מקום, לערוך בו חיפוש ולתפוס כל חפץ הקשור לעבירה;
- (2) להיכנס לכל מקום שאינו בית מגורים בלבד, לערוך בו חיפוש ולתפוס כל חפץ הקשור לעבירה מסוג פשע, אף בלא צו שופט כאמור בפסקה (1), על פי אישור של חוקר בכיר שיושב ראש הרשות הסמיכו לעניין זה, ובלבד שאין סיפק לקבל בעוד מועד צו כאמור; חוקר בכיר ייתן אישור כאמור, אם שוכנע כי החיפוש נדרש באופן מיידי, אגב ביצוע פעולה לפי סעיף זה או אגב ביצוע חקירה לפי סעיף 56ג(1), בשל חשש להעלמת ראיות או בשל חשש לשיבוש הליכי חקירה;
- (3) לתפוס, אגב ביצוע חקירה לפי סעיף 56ג(1), כל חפץ הקשור לעבירה.
- (ג) על חיפוש לפי סעיף קטן (ב)1 ו-2 יחולו הוראות סעיפים 24, 26 עד 29, 45 ו-46 לפקודת מעצר וחיפוש, לפי העניין ובשינויים המחויבים, ועל חפץ שנתפס לפי סעיף קטן (ב)1, (2) או (3) וכן על רכוש שנתפס לפי סעיף 56ב1, יחולו הוראות סעיפים 39 עד 42 לפקודה האמורה, בשינויים המחויבים.
- (ד) חפץ שנתפס לפי סעיף זה יישמר במשרדי הרשות או במקום אחר הנתון לפיקוחה.
- (ה) (1) הרשות תחזיר חפץ שנתפס לפי סעיף זה למי שממנו נתפס לא יאחר מתום 12 חודשים מיום שנתפס, אלא אם כן הוגש כתב אישום בהליך שבו החפץ עשוי לשמש ראיה.
- (2) על אף הוראות פסקה (1), הוראות סעיפים 32(ב) ו-32א לפקודת מעצר וחיפוש יחולו על תפיסת מחשב או דבר המגלם חומר מחשב כמשמעותו בסעיפים האמורים.
- (ו) על חדירה לחומר מחשב והפקת פלט תוך חדירה כאמור שנעשו לפי הוראות סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 23א לפקודת מעצר וחיפוש.
- (ז) שופט של בית משפט שלום רשאי, לבקשת חוקר או בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, להאריך את המועד הקבוע בסעיף קטן (ה)1 לתקופות נוספות, של שישה חודשים בכל פעם, ובלבד שניתנה למי שממנו נתפס החפץ הזדמנות להשמיע את טענותיו.
- (ח) שופט של בית משפט שלום רשאי, לבקשת חוקר או אדם הטוען לזכות בחפץ שנתפס לפי סעיף זה, לצוות כי החפץ שנתפס כאמור יימסר לטוען לזכות או לידי אדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה בית המשפט, הכל בהתאם לתנאים שייקבעו בצו.

(ט) על החלטה לפי סעיפים קטנים (ז) ו-(ח) ניתן לערור לפני בית משפט מחוזי, שידון בערר בשופט אחד; על החלטת בית משפט מחוזי לפי סעיף קטן זה ניתן לערור לפני בית המשפט העליון, שידון בערר בשופט אחד, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט העליון.

סמכות לבקש צו זמני לתפיסת רכוש 1.ב56. (א) בסעיף זה –

”רכוש” – כספים, ניירות ערך כהגדרתם בסעיף 52 או מסמכים סחירים אחרים, וכן זכויות לקבלת כל אחד מאלה, לרבות רכוש שהוא תמורתו של רכוש כאמור או הנובע ממנו;

”רכוש הקשור לעבירה” – כהגדרת ”חפץ הקשור לעבירה” בסעיף 56ב(א), בשינויים המחוייבים;

”תפיסה”, לגבי רכוש שהוא זכות – לרבות איסור שימוש בזכות, הגבלתה או התנייתה.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירת ניירות ערך, רשאי חוקר לבקש משופט של בית משפט שלום לתת צו זמני לתפיסת רכוש הקשור לעבירה ולהורות מה ייעשה בו; צו כאמור יעמוד בתוקפו למשך שנה מיום שניתן, אלא אם כן נקבע בו אחרת; ואולם, רשאי שופט של בית משפט שלום, על פי בקשת חוקר בכיר להאריך את תוקף הצו בשנה נוספת (בסעיף קטן זה – תקופת ההארכה); לא הוגש כתב אישום עד תום שנה מיום שניתן הצו הזמני, ואם הוארך תוקפו – עד תום תקופת ההארכה, רשאי שופט של בית משפט שלום, על פי בקשת פרקליט המדינה, להאריך את תוקף הצו בשנה נוספת (בסעיף קטן זה – התקופה הנוספת); לא הוגש כתב אישום בתום התקופה הנוספת, יפקע הצו; הוגש כתב אישום בתום התקופה הנוספת, רשאי בית המשפט שלפניו הוגש כתב האישום להאריך את תוקף הצו עד תום ההליכים המשפטיים.

6. במקום סעיף 56 לחוק העיקרי יבוא:

”סמכויות חקירה 56. התעורר חשד לביצוע עבירת ניירות ערך, רשאי חוקר –

(1) לחקור כל אדם אשר לדעתו קשור לעבירה או שעשויה להיות לו ידיעה הנוגעת לה; לשם החקירה יהיו לחוקר סמכויות של קצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית, והוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודה האמורה יחולו על החקירה;

(2) לדרוש מכל אדם להתייצב לפניו או לפני חוקר אחר לשם מסירת כל פרט, מסמך או ידיעה הנוגעים לאותה עבירה או לשם חקירה, וכן לדרוש מכל אדם להתלוות אליו למקום שבו ייעשו המסירה או החקירה;

(3) (א) בלי לגרוע מסמכות חיפוש לפי כל דין, רשאי חוקר, בסמוך לתחילת חקירה או במהלכה, ולאחר שהודיע על כך לאדם, לערוך או להורות על עריכת

החלפת סעיף 56 והוספת סעיפים 2 ו-3 לפקודה 1156 ו-1156

חיפוש על גופו של אדם ולתפוס כל חפץ, אם הדבר דרוש לדעתו, לשם שמירה על ביטחונו של אדם, על שלום הציבור וביטחונו או לשם מניעת שיבוש חקירה; בפסקה זו, "חיפוש על גופו של אדם" – חיפוש על פני גופו של אדם, בבגדיו או בכליו שאינו חיפוש חיצוני או חיפוש פנימי כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי). התשנ"ו-1996.⁷

(ב) חיפוש לפי סעיף זה, למעט חיפוש בכליו של אדם, ייערך, במידת האפשר, על ידי בן מינו של האדם וברוך שתבטיח שמירה מרבית על כבודו ופרטיותו.

(ג) נתפסו חפצים בחיפוש לפי סעיף זה, יירשם דבר תפיסתם והם יוחזקו במשמורת ויוחזרו למי שממנו נתפסו עם סיום החקירה שבמהלכה נתפסו, אלא אם כן קיימת סמכות על פי דין להמשיך ולהחזיק בהם; חפץ שלא הוחזר לפי סעיף קטן זה, יחולו לגביו הוראות סעיף 22(ג) לפקודת מעצר וחיפוש.

1.ג56. (א) בעבירת ניירות ערך יהיו לחוקר סמכויות עיכוב, מעצר ושמירה על חפציו של האדם, מעצרו ושחרורו

ושחרור הנתונות לפי פרקים ב' ו'ג' לחוק המעצרים לשוטה ולחוקר בכיר יהיו גם סמכויות עיכוב, מעצר ושחרור הנתונות לקצין משטרה ולקצין הממונה לפי הפרקים האמורים, ויחולו הוראות חוק המעצרים, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) יראו את משרדי הרשות כתחנת משטרה;

(2) על אף הוראות סעיף 25 לחוק המעצרים, רשאי חוקר שעצר אדם להביאו לפני שופט בלי להביאו תחילה למשרדי הרשות.

(ב) חוקר שעצר אדם לפי סעיף זה והתעורר חשד לכך שברשותו חפץ שיש בו כדי לפגוע בשלומו של אדם, יהיו נתונות לו, לגבי אותו אדם, הסמכויות הנתונות לשוטר לפי סעיף 22 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

2.ג56. יושב ראש הרשות או מי שהוא הסמיכו לכך יודיע למפקח הודעה למשטרת ישראל

הכללי של משטרת ישראל או למי שהוא הסמיכו לכך, בהתאם לנהלים שיקבעו יושב ראש הרשות והמפקח הכללי של משטרת ישראל לעניין זה, על הפעלת סמכויות הרשות לפי סעיפים 56, 56 ו-1.ג56 בקשר לעבירות לפי פסקאות (3) או (4) להגדרה "עבירת ניירות ערך".

7. ב"ע 56 לחוק העיקרי, במקום "עבירה על חוק זה או על חוק להשקעות משותפות או על תקנות לפיהם" יבוא "עבירת ניירות ערך".

8. בסעיף 56 לחוק העיקרי, אחרי "56, ב" יבוא "1.ג56".

⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 136.

9. בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995⁸, בסעיף 29, במקום "א56, ב56, ג56" יבוא "א56, ב56, ג56, ד56, ה56, ו56, ז56, ח56, ט56".

תיקון חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות – מס' 11

10. תחילתו של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו (בחוק זה – יום התחילה).

11. (א) עובד רשות ניירות ערך (להלן – הרשות) שהיה ערב יום התחילה בעל הסמכה, הרשאה וסמכויות לפי אחת הפסקאות שלהלן (בסעיף זה – בעל הסמכה), יראו אותו כמי שמונה לחוקר לפי הוראות סעיף 2א56(א) לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה:

(1) הסמכה לפי סעיפים א56 עד ג56 לחוק העיקרי כנוסחם ערב יום התחילה;

(2) הרשאה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות);

(3) סמכויות שוטר שהוענקו לפי סעיף 39 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (בסעיף זה – חוק המעצרים).

(ב) עובד הרשות, שרואים אותו כחוקר לפי הוראות סעיף קטן (א) ושהיה בעל הסמכה במשך שלוש שנים לפחות לפני יום התחילה, רשאי יושב ראש הרשות למנותו לחוקר בכיר לפי הוראות סעיף 2א56(ב) לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה.

(ג) ההסמכה, ההרשאה והסמכויות כאמור בסעיף קטן (א) שניתנו לעובד הרשות לפני יום התחילה – בטלות.

רוני בראון
שר האוצר

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416; התשס"ה, עמ' 840.

חוק זכויות הסטודנט (תיקון), התשס"ט-2008*

1. בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 8(א), אחרי "של חוק זה", יבוא "וכן הוראות שקבע לפי סעיף 19א".

2. אחרי סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ג' 1: התאמות לסטודנטים המשרתים בשירות מילואים

התאמות לסטודנטים 19א. (א) מוסד יקבע הוראות בדבר התאמות שיינתנו לסטודנטים המשרתים בשירות מילואים

המשרתים שירות מילואים כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008², לאחר התייעצות עם נציגי אגודת הסטודנטים

* התקבל בכנסת ביום 1 בחשוון התשס"ט (5 בנובמבר 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 322, מיום א' באב התשס"ז (16 ביולי 2007), עמ' 827.

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320.

² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

של המוסד, ולפי כללים שקבעה המועצה להשכלה גבוהה, ואולם התאמות לפי סעיף זה במוסד כאמור בפסקה (5) להגדרה "מוסד", לרבות מכינה במסגרת מוסד כאמור, ייקבעו לפי תקנות שקבע שר התעשייה המסחר והתעסוקה.

(ב) הכללים, התקנות או ההוראות לפי סעיף קטן (א), לפי העניין, יהיו, בין השאר בעניינים אלה:

- (1) תיאום בין המוסד לבין צבא הגנה לישראל בקשר לבקשה לדחיית שירות מילואים של סטודנט, לרבות מתן סיוע מינהלי לסטודנט בהגשה ובטיפול בבקשתו;
- (2) זכות לבחינה במועד מיוחד לסטודנט שנעדר ממועד בחינה עקב שירות מילואים או ששירת שירות מילואים ממושך בתקופת הלימודים לפני תקופת הבחינות או במהלכה;
- (3) דחיית המועד להגשת עבודה לסטודנט ששירת שירות מילואים בסמוך לפני מועד הגשתה, בהתחשב במהות ובהיקף העבודה;
- (4) השלמת חומר ומטלות בקורס לסטודנט שעקב שירות מילואים נבצר ממנו להשתתף בלימודים, בהתאם למהות הקורס ובתיאום עם המרצה;
- (5) היעדרות מבחינה עקב שירות מילואים, בקורס שהשלמתו נדרשת ללימודים בשנות הלימודים הבאות לתואר, לקורס אחר או לתואר מתקדם;
- (6) רישום מוקדם לקורסים של סטודנט האמור לשרת שירות מילואים במועדי הרישום הרגילים;
- (7) קביעת גורם במוסד שירכז את הטיפול בהתאמות שנקבעו לפי סעיף זה.

יולי תמיר
שרת החינוך

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק חסינות מדינות זרות, התשס"ט-2008*

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"בנק מרכזי" – לרבות כל רשות המהווה את הסמכות המוניטרית המרכזית במדינה זרה;
"גוף נפרד" – רשות שלטונית במדינה זרה, שהיא בעלת אישיות משפטית נפרדת מממשלת אותה מדינה;

* התקבל בכנסת ביום ז' בחשוון התשס"ט (5 בנובמבר 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 357, מיום ט' שבט התשס"ח (16 בינואר 2008), עמ' 334.

"מדינה זרה" – לרבות יחידה מדינית במדינה שהיא מדינה פדרלית, רשויות הממשל במדינה זרה, בעלי תפקידים רשמיים המייצגים את המדינה בביצוע תפקידם, וגוף נפרד;

"נכס מסחרי" – נכס, למעט נכס דיפלומטי, נכס קונסולרי, נכס צבאי או נכס של בנק מרכזי, המוחזק בישראל בידי מדינה זרה למטרה מסחרית; לעניין זה יראו נכס המוחזק בישראל בידי מדינה זרה ואינו מיועד למטרה מסוימת, כנכס המוחזק בידיה למטרה מסחרית, אלא אם כן הוכח אחרת;

"נכס צבאי" – נכס המשמש או המיועד לשמש בקשר לפעילות צבאית, והוא בעל אופי צבאי או שהוא בשליטת רשויות הצבא;

"עסקה מסחרית" – כל עסקה או פעולה שהיא מתחום המשפט הפרטי ובעלת אופי מסחרי, לרבות הסכם למכר טובין או שירותים, הלוואה או עסקה אחרת, למימון, ערובה או שיפוי, ואשר איננה כרוכה, במהותה, בהפעלת סמכות שלטונית.

פרק ב': חסינות מפני סמכות שיפוט

סימן א': חסינות המדינה הזרה

2. למדינה זרה תהא חסינות מפני סמכות השיפוט של בתי המשפט בישראל, למעט סמכות השיפוט בעניינים פליליים (בחוק זה – חסינות מפני סמכות שיפוט), בכפוף להוראות חוק זה.

סימן ב': סייגים לחסינות

3. למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה שעילתה עסקה מסחרית. עסקה מסחרית.

4. (א) למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה של עובד או של מועמד לעבודה שמתקיימים בה כל אלה:

(1) עילת התביעה היא בסמכותו הייחודית של בית דין אזורי לעבודה, לפי כל דין;

(2) עניינה של התביעה בעבודה שכולה או חלקה נעשתה או אמורה להיעשות בישראל;

(3) בעת שקמה עילת התביעה היה העובד או המועמד לעבודה אזרח ישראלי או מי שמקום מגוריו הרגיל הוא בישראל או באזור; לעניין זה, "אזור" – כהגדרתו בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967¹.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו אם העובד או המועמד לעבודה היה, בעת פתיחת ההליך, אזרח המדינה הזרה ולא היה תושב ישראל.

(ג) בתביעה של עובד או של מועמד לעבודה שלא מתקיימים בה התנאים המפורטים בסעיף זה, תהא למדינה הזרה חסינות מפני סמכות השיפוט, גם אם עילתה עסקה מסחרית כאמור בסעיף 3.

5. למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה בשל עוולה שבשלה נגרם נזק לגוף או לרכוש מוחשי, ובלבד שהעוולה נעשתה בישראל.

6. למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה ובהליכים כמפורט להלן; זכויות בנכסים

(1) בתביעה שעניינה זכות או עניין אחר שיש למדינה הזרה בנכס מקרקעין בישראל, בתביעה שעניינה חזקה או שימוש של מדינה זרה בנכס מקרקעין בישראל, ובתביעה שעניינה חובה של המדינה הזרה הנובעת מזכות, מעניין אחר, מחזקה או משימוש כאמור;

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 20; התשס"ז, עמ' 364.

- (2) בתביעה או בהליכים שעניינם זכות או עניין אחר של המדינה הזרה בנכסים בישראל שהגיעו אליה בירושה, במתנה, או כזכייה ברכוש בלא בעלים, ובתביעה או בהליכים שעניינם חובה הנובעת מזכות או מעניין אחר כאמור;
- (3) בהליכים שעניינם עיזבונות, נכסי חסויים, הליכי חדלות פירעון או ניהול נאמנויות.
7. למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה בענייני קניין רוחני כהגדרתה בסעיף 40(4) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984², שעניינה –
- (1) זכות המדינה הזרה בקניין רוחני;
- (2) טענה על הפרה בישראל, בידי המדינה הזרה, של זכות בקניין רוחני.
8. תביעה נגד אנייה או מטען
- (א) למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה נגד אנייה שבעת פתיחת ההליך היתה בבעלות המדינה הזרה או שהיתה מופעלת בידי המדינה הזרה, ובתביעה נגד מטען של אנייה שבעת פתיחת ההליך היה בבעלות המדינה הזרה, אם בעת שקמה עילת התביעה היו האנייה או המטען, לפי העניין, בשימוש למטרה מסחרית.
- (ב) בסעיף זה "בעלות", באנייה או במטען – לרבות חזקה, שליטה, או זיקה קניינית אחרת של המדינה הזרה באנייה או במטען.
- סימן ג': ויתור על חסינות
9. (א) למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט אם ויתרה עליה במפורש ובכתב, או אם ויתרה עליה בהודעה לבית המשפט בכתב או בעל פה.
- (ב) ויתור לפי סעיף זה יכול שיינתן דרך כלל או לעניין מסוים, מראש או בדיעבד, ויכול שיוגבל בסייגים.
- (ג) ראש משלחת דיפלומטית של מדינה זרה בישראל או מי שממלא בפועל תפקיד כאמור, מוסמך לוותר על החסינות לפי סעיף זה, בשם המדינה הזרה, ולעניין חסינות בהליך שמקורו בחוזה שהמדינה הזרה צד לו – מוסמך לוותר כאמור גם מי שהתקשר בחוזה בשם המדינה הזרה; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות הנתונה לאחר לוותר על החסינות בשם המדינה הזרה.
10. (א) למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה שכנגד או בהליכי צד שלישי, אם המדינה הזרה היא שפתחה בהליך בבית משפט, או שהצטרפה להליך בבית המשפט והפכה להיות בעל דין.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מדינה זרה שהצטרפה להליך בהתקיים באחד מאלה:
- (1) המדינה טוענת לחסינותה מפני סמכות שיפוט;
- (2) מטרת המדינה הזרה בהצטרפות להליך היא לטעון לפני בית המשפט לזכות או עניין אחר שיש לה בנכסים המעורבים בהליך או לזכות אחרת העלולה להיות מושפעת מההליך.
- (ג) בסעיף זה, "תביעה שכנגד" – תביעה שכנגד לתביעה אזרחית שנושאן אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות או שהסעד המבוקש בה אינו שונה ואינו עולה על הסעד המבוקש בתביעה המקורית.
11. (א) הסכימה מדינה זרה, בכתב, למסור לבוררות סכסוך אשר התעורר או עשוי להתעורר בעתיד, לא תהא למדינה הזרה חסינות מפני סמכות שיפוט, לגבי הליכים בבית משפט הקשורים לבוררות, אלא אם כן נקבע אחרת בהסכם הבוררות.

² ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על הסכם בוררות בין מדינות שחלות עליו הוראות המשפט הבינ-לאומי הפומבי, למעט הסכם כאמור שאחד הצדדים לו הוא גוף נפרד שאינו בנק מרכזי.

12. (א) מדינה זרה תעלה טענה לחסינות מפני סמכות שיפוט בהזדמנות הראשונה ולא יאוחר מן המועד שבו היא טוענת לראשונה לגופה של התביעה.

(ב) לא העלתה המדינה הזרה טענה לחסינות מפני סמכות שיפוט עד המועד האמור בסעיף קטן (א), יראו אותה כאילו ויתרה על חסינותה.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא יראו מדינה זרה כאילו ויתרה על חסינותה אם העלתה טענה לחסינות מיד כשנודעו לה העובדות שבשלהן היא זכאית לחסינות, והיא לא ידעה ולא היתה צריכה לדעת על עובדות אלה במועד האמור בסעיף קטן (א).

סימן ד': סדרי דין

13. (א) תובענה שהוגשה נגד מדינה זרה, במטרה לפתוח בהליך משפטי נגדה ופסק דין שניתן נגדה בהעדר הגנה, יומצאו, באמצעות משרד החוץ, למשרד החוץ של המדינה הזרה.

(ב) כתבי בידין בהליך שהמדינה הזרה צד לו, שאינם מנויים בסעיף קטן (א), יומצאו למדינה הזרה באמצעות בא כוחה באותו הליך, ואם הדבר אינו אפשרי – יימסרו בדרך האמורה בסעיף קטן (א).

(ג) תגובת המדינה הזרה לתובענה שהוגשה נגדה או לפסק דין שניתן נגדה בהעדר הגנה תינתן בתוך 60 ימים מיום שהומצאו לה; בית המשפט רשאי להאריך את התקופה האמורה.

(ד) סעיף זה לא יחול על המצאת מסמכים לגוף נפרד.

14. הוגשה תביעה נגד מדינה זרה, ולא הגישה המדינה הזרה כתב הגנה במועד, ייתן בית המשפט פסק דין נגדה בהעדר הגנה רק אם שוכנע כי למדינה הזרה אין חסינות מפני סמכות השיפוט שלו, לפי הוראות חוק זה.

פרק ג': חסינות מפני הליכי הוצאה לפועל

15. (א) לנכסיה של מדינה זרה תהא חסינות מפני הליכי הוצאה לפועל של פסק דין או של החלטה אחרת של בית משפט בישראל.

(ב) לא יוטל על מדינה זרה ועל אדם הפועל בשמה של מדינה זרה קנס או מאסר בשל אי-קיום פסק דין או החלטה אחרת של בית משפט בישראל שניתן נגד המדינה הזרה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על פסק דין או החלטה אחרת של בית משפט בישראל בעניינים פליליים.

16. על אף הוראות סעיף 15(א), לנכסי מדינה זרה המפורטים להלן, לא תהא חסינות לפי הסעיף האמור:

(1) נכס מסחרי;

(2) נכס בישראל אשר הגיע למדינה הזרה בירושה, במתנה או כזכייה ברכוש בלא בעלים;

(3) נכס מקרקעין בישראל.

17. (א) לנכסי מדינה זרה לא תהא חסינות לפי סעיף 15 אם המדינה הזרה ויתרה עליה במפורש ובכתב, או אם ויתרה עליה בהודעה לבית המשפט בכתב או בעל פה.

(ב) ויתור לפי סעיף זה יכול שיינתן דרך כלל או לגבי נכס מסוים, מראש או בדיעבד, ויכול שיוגבל בסייגים, ובלבד שוויתור לגבי נכס דיפלומטי, נכס קונסולרי או נכס של בנק מרכזי, יינתן במפורש.

(ג) ויתור של מדינה זרה על חסינות מפני סמכות שיפוט, שניתן לפי סעיפים 9 או 10 לא ייחשב כוויתור לפי סעיף זה.

(ד) ויתור לפי סעיף זה לא יחול על נכס צבאי.

(ה) ראש משלחת דיפלומטית של מדינה זרה בישראל או מי שממלא בפועל תפקיד כאמור, מוסמך לוותר על החסינות לפי סעיף זה בשם המדינה הזרה; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות הנתונה לאחר לוותר על החסינות בשם המדינה הזרה.

על אף הוראות סעיף 15(א) לא תהא לנכסי גוף נפרד, למעט בנק מרכזי, חסינות מפני הוצאה לפועל של פסק דין או של החלטה אחרת שנתן בית משפט בישראל, אלא אם כן סמכות השיפוט של בית המשפט מקורה בויתור על חסינות מפני סמכות השיפוט, שניתן לפי סעיפים 9 או 10.

18. הוצאה לפועל נגד נכסי גוף נפרד

פרק ד': הוראות שונות

(א) העלתה מדינה זרה טענה לחסינות לפי חוק זה, תמסור הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה.

19. הודעה ליועץ המשפטי לממשלה

(ב) עלתה בבית המשפט שאלה של חסינות מדינה זרה לפי חוק זה, ולא נמסרה על כך הודעה לפי סעיף קטן (א), ימסור בית המשפט הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה.

שר החוץ, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה ובאישור הממשלה וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע, בצו, כי לישות מדינית תהא חסינות לפי פרק ב' או פרק ג' לחוק זה, אף שמעמדה המשפטי הבינ-לאומי אינו עולה כדי מעמד של מדינה; צו לפי סעיף זה יכול שיהיה דרך כלל, לסוגי עניינים או לעניין מסוים, ויכול שיוגבל לתקופה קצובה.

20. החלת החסינות על ישות מדינית שאינה מדינה זרה

חוק זה אינו גורע מחסינות דיפלומטית או קונסולרית או מחסינות אחרת החלה בישראל לפי כל דין או נוהג.

21. חסינות דיפלומטית וקונסולרית

על אף האמור בחוק זה, על תביעות בשל מעשה או מחדל שבוצעו בידי כוחות צבא זרים שזכויותיהם ומעמדם בישראל נקבעו בהסכם בין מדינת ישראל לבין המדינה שלה שייכים כוחות הצבא הזרים, יחולו הוראות הסכם כאמור.

22. מעמד כוחות צבא זרים

שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, בהתייעצות עם שר החוץ, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

23. ביצוע ותקנות

חוק זה יחול גם על הליכים שהוגשו לבית המשפט לפני תחילתו, ובלבד שטרם החל הדיון בהם.

24. תחולה

דניאל פרידמן
שר המשפטים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה